

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai
Mortos g. 14, LT-03219 Vilnius
Siunčiama per www.e.rrt.lt

2021-07-09 Nr. 2021-

Dėl RRT viešos konsultacijos „Radijo ryšio plėtos 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“ pakeitimo

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – Tarnyba) paskelbė pakartotiną viešąją konsultaciją dėl Tarnybos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 1V-731 „Dėl Radijo ryšio plėtos 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“ pakeitimo projekto Nr. 21-24005(02) (toliau – Projektas).

I. Dėl duomenų perdavimo spartos

Telia Lietuva, AB (toliau – „Telia“) dėkoja už Tarnybos inicijuotus konstruktyvius Projekto pradinės versijos pakeitimus. Tuo pačiu norime atkreipti dėmesį, kad:

1. „Telia“ 2021 m. gegužės 13 d. raštu Nr. 2021-01443 teikdama pastabas dėl Projekto pradinės versijos (projekto Nr. 21-24005) bei papildomose diskusijoje pateikė argumentus ir pabrėžė, kad 470–790 MHz aukcione įgyjamas spektras vidutiniškai atneštų tik nuo 9,5 Mb/s iki 19 Mb/s papildomos spartos realiomis sąlygomis¹, todėl „Telia“ **siūlo** ir skatina Tarnybą 2x10 MHz suporuotoje radijo dažnių juostoje numatyti kompromisinį (iššūkius keliantį) reikalavimą užtikrinti teisę gauti ne mažesnės kaip 30 Mb/s duomenų perdavimo spartos elektroninių ryšių paslaugas ir, atitinkamai, 15 Mb/s kai leidimu suteikta teisė naudoti radijo dažnius (kanalus), sudarančius 2x5 MHz. „Telia“ primena, jog jau įgytas operatoriaus spektras yra įdarbintas ir naudojamas nebūtinai modernioms paslaugoms teikti (2G/3G/4G), taigi ne visur galės būti panaudotas kaip papildomas resursas 4G/5G spartai suteikti.
2. „Telia“ nuomone, nei anksčiau pasiūlytas 100Mb/s duomenų perdavimo spartos reikalavimas, nei naujas 40 Mb/s ir 20 Mb/s yra technologiškai neįgyvendinami ir neproporcingi, todėl siūlome nustatyti ambicingus, bet su papildomomis operatorių investicijomis ir toliau paminėtų valstybės suplanuotų priemonių pagalba pasiekiamus reikalavimus, atsižvelgiant į galiojančią Tarnybos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 1V-731 „Dėl Radijo ryšio plėtos 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“ redakciją.
3. „Telia Lietuva“ nori pareferuoti į kitose Telia grupės šalyse vykusius 700MHz dažnių aukcionus bei reikalavimus padengimui arba duomenų perdavimo spartai:
  - Suomija – įpareigojimas teritorijos padengimui (analogiškas 800MHz reikalavimui), be duomenų perdavimo spartos įpareigojimo
  - Norvegija, Danija, Švedija – už komerciškai nepatrauklių įpareigojimų įgyvendinimą įvesta „skatinimo“ sistema – kompensacija operatoriui už spektro kainą.

Taigi Telia nuomonė, iliustruota šiais pavyzdžiais - įpareigojimas arba turėtų būti proporcingas techninėms galimybėms įgyjamoms su dažniu, arba įvestas aiškus kompensavimo mechanizmas, tuo atveju, jeigu parenkamas ambicingas reikalavimas.

II. Dėl reikalavimo teritorijos padengimui

¹ Referuojant į [GSMA studijas](#), aprašytą vidutinį spektrinį efektyvumą ir Tarnybos turimus įrangos tiekėjų duomenis, akivaizdu, kad artimiausius keletą metų dominuosiančioje 4G ryšio technologijoje (5G žemame dažnyje efektyvumas yra panašus į 4G), žemame dažnyje (2x2MIMO) spektrinis efektyvumas – 1.9 b/Hz. Remiantis šiais skaičiavimais, vidutiniškai įgyjamas spektras atneštų tik nuo 9.5Mb/s iki 19Mb/s papildomos spartos.

Tarnyba Projekto 24.3 punkte pateikė reikalavimą teikti elektroninių ryšių paslaugas -105dBm lygiu ne mažiau kaip 93 procentuose LR teritorijos.

Atsižvelgiant į esamą teritorijos padengimo dalį 800 MHz juostoje (remiantis RRT viešai publikuojamais padengimo procentais), numatytas reikalavimas yra itin sunkiai įgyvendinamas ir neproporcingas, todėl **siūlome** atitinkamą reikalavimą taikyti -115dBm lygiui. Tolesnis tinklo tankinimas yra gana problematiškas be valstybinių priemonių įgyvendinimo, kurios palengvintų infrastruktūros statymą šiuo metu ribojamose teritorijose (nacionaliniai parkai, draustiniai)

III. Dėl Projekto reikalavimų įgyvendinimo sąlygų

Projekte numatytų reikalavimų įgyvendinimas turi būti susietas su Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 577 „Dėl Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių patvirtinimo“, numatytų priemonių, įskaitant, bet neapsiribojant, susijusių su papildomos infrastruktūros suteikimu/įrengimu, įgyvendinimu (toliau – Gairės).

Siūlome papildyti Projektą šiomis sąlygomis:

1. spartos reikalavimas yra **technologišškai neutralus**, t. y. matuojama **vidutinė** duomenų perdavimo teikiant elektroninių ryšių paslaugas sparta, kuri gali būti pasiekama **ir kitomis ryšio priemonėmis** (fiksotas, palydovinis, WiFi ar kitas ryšys);
2. spartos reikalavimai taikomi, **jei bus techniškai įmanoma** juos pasiekti ir yra **įgyvendintos visos būtinos Gairių priemonės**.

IV. Dėl reikalavimų nacionalinio tarptinklinio ryšio paslaugų teikimui

Norėtume atkreipti Tarnybos dėmesį, kad nacionalinio tarptinklinio ryšio paslaugų teikimas rinkos dalyvių diskusijose su valstybės institucijų atstovais buvo siejamas su galimybe operatoriams naudoti pilną komerciniams tikslams skirtą 700 MHz dažnių juostą, įskaitant 703–713 MHz ir 758–768 MHz suporuotą radijo dažnių juostą, kurią Tarnyba rezervavo PPDR. Šiuo metu Projekte komerciniams tikslams yra numatyta skirti tik 1x (2x10 MHz) + 2x (2x5 MHz) vietoj planuotų 3x (2x10MHz) dažnių juostų, todėl toks vienpusis reikalavimas būtų neproporcingas.

Atsižvelgiant į tai **siūlome** Tarnybai išbraukti Projekto 22¹ punkto reikalavimą iki tol, kol bus aiškus planuojamas įgyvendinti valstybinio kritinio tinklo modelis ir ar operatoriams bus sudaryta veidrodinė galimybė naudotis antrinio prioriteto tvarka PPDR rezervuotais dažniais.

Tuo atveju, jei Tarnyba manytų, kad „Telia“ pateiktoms korekcijos nėra tinkamos, prašome inicijuoti diskusiją argumentų aptarimui prieš patvirtinant Projektą

Pagarbiai

Tinklų padalinio vadovas

Arūnas Strolia